

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Afdelingen for gymnasiale
uddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Svar på spørgsmål 382 (Alm. del):

21-06-2010

I brev af 2. juni 2010 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 382:

"Ministerens kommentarer udbedes til henvendelse af 28/5-10 fra Regionsrådet for Region Midtjylland vedr. Undervisningsministeriets afgørelse om kapacitetsfastsættelsen på Rosborg Gymnasium, jf. UDU alm. del - bilag 240."

Svar:

Til udvalgets orientering har jeg sendt følgende svar inkl. bilag til regionsrådsformand Bent Hansen:

"Kære Bent Hansen

Tak for det brev om kapacitetsfastsættelsen for Rosborg Gymnasium & HF, som du den 28. maj 2010 har sendt mig på vegne af regionsrådet for Region Midtjylland.

Først vil jeg gerne rette en misforståelse. Du skriver: "Med den nye afgørelse i 2010 vil alle bestyrelser blot kunne søge om udvidelse af kapaciteten i to år for derefter at have fri kapacitetsfastsættelse."

Den lov om gymnasierne¹, som alle Folketingets partier på nær SF og Enhedslisten står bag, indeholder ikke noget krav om, at gymnasierne skal søge om en kapacitetsudvidelse. Gymnasierne har derimod fri kapacitetsfastsættelse alene med den indskrænkning, at jeg efter indstilling fra et regionsråd kan pålægge et gymnasium et midlertidigt kapacitetsloft.

Det er med udgangspunkt i lovens forarbejder min opfattelse, at et sådant kapacitetsloft kun kan vare i to år (se bilag).

---

¹ Bekendtgørelse nr. 937 af 22. september 2008 af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Jeg vil gerne tilføje, at jeg ikke ønsker at flere elever end højst nødvendigt skal tvangsfordeles. Jeg ønsker således ikke, at et gymnasium for enhver pris skal sikres overlevelse ved at få leveret eleverne ved hoveddøren, og jeg tror heller ikke, at en sådan fremgangsmåde vil være fremmende for 95%-målsætningen.

Der er i årene 2010-12 afsat en pulje til tilskud til kapacitetsudvidelser ved varige kapacitetsbehov fx som følge af befolkningsforskydninger mellem landsdelene. Undervisningsministeriet vil således ikke give tilskud til byggeprojekter, hvis andre gymnasier i oplandet har plads til eleverne.

Jeg er opmærksom på, at den pris, der er fastsat ved overdragelsen af bygningerne til et selvejende gymnasium, er afhængig af det forventede optagelsestal, og at dette princip kan indebære et problem for små gymnasier med uventet lille søgning. Jeg har givet tilsagn om at drøfte dette med gymnasieforligskredsen.

Det er klart, at den fri kapacitetsfastsættelse, som et stort flertal i Folketinget har givet de selvejende gymnasier, ind imellem kan få negativ indflydelse på de små gymnasiers situation - også selv om ministeren midlertidigt kan pålægge store nabogymnasier et midlertidigt kapacitetsloft.

Uanset, at jeg om nogen ønsker at understøtte de små gymnasier, mener jeg ikke, at løsningen på dette problem er at opgive selvejet og den frihed og det ansvar, der følger med. Dette gælder også, når man lokalt finder på løsninger, som jeg eller andre centrale eller regionale aktører ikke nødvendigvis er enig i.

Jeg mener derimod, at de små gymnasier skal understøttes på en måde, så de selv bliver i stand til at tiltrække elever. Jeg vil her pege på det særlige udkantstilskud på 2,4 millioner, som giver det gymnasium, som får et sådant tilskud, mulighed for et bredt og varieret udbud, for attraktive faglige aktiviteter og for at understøtte det sociale liv på gymnasiet.

Jeg vil også gerne understøtte, at der etableres skolesamarbejder, eller at flere skoleformer går sammen om campusdannelser med et bredt og varieret uddannelsesudbud og et skoleliv, som i det hele taget kan være tiltrækkende for de lokale unge.”

Med venlig hilsen

Tina Nedergaard

Bilag

Lovgrundlaget om kapacitetsstyring udgøres af kapitel 3 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 937 af 22. september 2008. Lovens § 8, stk. 2, lyder således: "Undervisningsministeren kan efter indstilling fra et eller flere regionsråd og efter høring af den enkelte institution midlertidigt fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til studentereksamen eller uddannelsen til højere forberedelseseksamen, med henblik på at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende samlede kapacitet."

På det pågældende område viderefører lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. gældende ret fra lov nr. 590 af 24. juni 2005 om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår det almene gymnasium, hf, social- og sundhedsuddannelser og andre ungdomsuddannelser samt voksenuddannelsescentre (VUC)). Sidstnævnte lov blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget bestående af Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre på baggrund af en aftale, der er optrykt som bilag til Uddannelsesudvalgets betænkning over lovforslaget, nr. L 106 (2004-05, 2. samling).

I betænkningen kan læses følgende bemærkninger til forslaget om en bestemmelse, som skulle give undervisningsministeren mulighed for pålægge institutioner, der vil udvide kapaciteten, et midlertidigt kapacitetsloft:

"Bemyndigelsen til undervisningsministeren til efter indstilling fra regionsrådet og høring af den eller de berørte statsligt selvejende institutioner at give påbud til statsligt selvejende institutioner om kapacitetsfastsættelsen vil blive anvendt i tilfælde, hvor der er aktuel risiko for, at en udvidelse af en eller flere institutioners kapacitet vil hindre en optimal udnyttelse af den samlede eksisterende kapacitet, herunder særligt kapaciteten hos mindre institutioner i udkantområder. Da en institutions udvidelse af sin kapacitet også vil kunne have negativ betydning for varetagelsen af hensynet til hensigtsmæssig kapacitetsudnyttelse i en anden region end den region, hvor institutionen ligger, vil ministerens adgang til at fastlægge et midlertidigt kapacitetsloft i sådanne situationer kunne udnyttes efter indstilling herom fra regionsrådet i den anden region. Ministeren vil også i sådanne situationer forinden skulle indhente en indstilling fra regionsrådet i den region, hvor den eller de institutioner, for hvilke der påtænkes fastsat et kapacitetsloft, er beliggende. Det foreslås, at et centralt fastsat kapacitetsloft kun kan være en midlertidig foranstaltning idet et sådant loft med deraf følgende behov for elevfordeling ikke bør kunne få karakter af en varig løsning. Med den foreslåede mulighed for midlertidig fastlæggelse af et kapacitetsloft gives der en tidsmæssigt begrænset mulighed for at nå frem til mere holdbare løsninger på de opståede problemer, f.eks. gennem øget samarbejde mellem institutioner eller ved en institutionssammenlægning. Det forudsættes, at den tidsmæssige udstrækning af et kapacitetsloft kan være op til to år, hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med, at undervisningsministeren i forbindelse med fastsættelse af regler i henhold til det med lovforslagets § 1, nr. 8, foreslåede § 7 d, stk. 5, vil overveje at fastsætte krav om varsling af påtænkte kapacitetsændringer. Ministerens beføjelse vil også gælde institutioner, der er sammenlagt efter lovens § 6 b."